

Chcesz być twórczy? Czytaj wiersze

Czy lektura poezji pobudza twórczość czytelników? Czy niektóre wiersze sprzyjają kreatywności bardziej niż inne? Czy warto podsuwać naszym dzieciom poezję określonych autorów? Poeci opisują swoje emocje i spostrzeżenia w postaci metaforycznych stwierdzeń, aby lepiej zobrazować czytelnikowi swoją wizję świata. Czy sam kontakt z metaforą może powodować zmiany w myśleniu?

Zdolność do odległego kojarzenia ze sobą idei to ważny czynnik kreatywności. Ta umiejętność może prowadzić do efektywniejszego rozwiązywania problemów w codziennym życiu, wyższego wykonywania zadań mierzących twórczy potencjał człowieka lub dzieł sztuki w twórczości wybitnej. W przedstawionym projekcie postanowiłam przyjrzeć się twórczości jako umiejętności, którą można rozwijać i eksperymentalnie mierzyć, a do jej pobudzenia zastosować twórczość w postaci wierszy cenionych poetów. Jestem zainteresowana, czy jednorazowy kontakt z poezją może wpłynąć na jakość rozwiązania zadania twórczego. Poezja jak żaden inny tekst wymaga kontaktu z innowacyjnością słów, metafor, niezwykłych skojarzeń twórcy opakowanych w elegancką wierszowaną formę. Moje eksperymenty mają dać odpowiedź, czy poezja pełna metafor jest trafnym „narzędziem” manipulacji szerokością skojarzeń jej czytelników.

Celem badań zaplanowanych w projekcie jest odpowiedź na pytanie, czy kontakt z poezją wspomaga twórcze myślenie oraz czy wpływ lektury poezji na twórczość różni się w zależności od rodzaju poezji. Kolejnym celem jest sprawdzenie, czy poziom empatii czytelnika, jego tendencja do intuicyjnego postrzegania rzeczywistości oraz sam odbiór poezji może modyfikować zależność między lekturą wiersza a twórczym myśleniem czytelnika. W moich badaniach zakładałam dodatkowo, że podczas lektury poezji umysł człowieka staje się bardziej otwarty i pojawiają się dalsze skojarzenia. Celem ogólnym projektu jest poszerzenie dotychczasowej wiedzy w zakresie psychologicznych mechanizmów twórczości.

W moich dotychczasowych badaniach wykazałam, że kontakt z poezją wpływa na przyrost ilości, różnorodności oraz oryginalności pomysłów. W drugim badaniu wykazałam, że lektura poezji, w odróżnieniu od lektury tekstu z małą zawartością metafor, sprzyja większej emocjonalności wypowiedzi w drugim zadaniu twórczym. W przyszłych planowanych w projekcie badaniach, chciałabym sprawdzić, jaki typ poezji pobudza twórczość najbardziej i czy niektórzy ludzie silniej niż inni reagują na poezję, a przez to po jej lekturze są bardziej kreatywni.

Realizacja projektu nie tylko poszerzy wiedzę o odbiorze poezji, ale umożliwi stworzenie i zweryfikowanie nowej klasyfikacji metafor używanych w tekście poetyckim. Większość badań nad poezją w psychologii naukowej koncentrowało się na wpływie reguł organizacji tekstu (rytm, rymy) na emocjonalny odbiór wierszy. Badacze dowiedli skutków treningu poetyckiego na efektywniejsze tworzenie w tej samej dziedzinie. W projekcie zakładałam, że odbiór poezji pobudza twórczość rozumianą szerzej – jako myślenie twórcze, a więc jako proces.

Realizacja projektu nie tylko umożliwi sprawdzenie oddziaływania różnych form poetyckich na umysł człowieka, ale także pokaże potencjał poezji w rozwoju człowieka. Zebranie zależności dotyczących sposobów poetyckiego obrazowania i ich publikacja w artykułach naukowych oraz prezentacja wyników projektu na ogólnopolskich, międzynarodowych i zagranicznych konferencjach naukowych będzie cenne dla rozwoju szeroko pojętego obszaru humanistyki, nauk społecznych, przede wszystkim psychologii twórczości. Mam nadzieję, że moje badania pokażą potencjał poezji w rozwoju człowieka, a także dostarczą pobudki do myślenia o skutkach cięć w edukacji dotyczących sztuki i nauk humanistycznych.